

REBECCA MARTIN, *Textiles in Daily Life in the Middle Ages. The Cleveland Museum of Art*, Cleveland 1985, ss. 68, ryc. 46, w tym 4 barwne.

Muzeum Sztuki w Cleveland posiada kolekcję 27 tkanin wzorzystych i haftów z okresu od XI do początku XVI w. We wstępie autorka katalogu podkreśla znaczenie wyobrażeń ikonograficznych zarówno w życiu religijnym jak i świeckim. Dostarczały one wielu informacji społeczeństwu mającemu wówczas znaczną przewagę analfabetów. Przedstawienia te wykonywano różnymi technikami włókienniczymi od najbardziej złożonego pod względem technicznym wzorzystego tkactwa wyrobów jedwabnych, prostszych nieco tapiserii i bort tkanych na krosienkach tabliczkowych, aż do najłatwiejszych haftów figuralnych — tzw. malarstwa igłą.

W katalogu ukazano dwa zasadnicze zespoły wyrobów przeznaczonych do celów liturgicznych i świeckich. Rosnące od XII w. znaczenie ubiorów liturgicznych spowodowało rozwój produkcji tkanin wzorzystych i haftowanych, przeznaczonych do zdobienia kościołów. Poza najliczniejszymi ornatami, w prezentowanej w katalogu kolekcji znalazły się tapiserie ze scenami z życia Madonny i wyobrażeniami świętych, haftowane antepedia i torebki ze scenami o podobnej tematyce. Wśród tkanin przeznaczonych do wyposażenia wnętrz mieszkalnych ukazano zasłony, baldachimy, makaty i tapiserie figuralne. Do najstarszych zabytków należą borty tkane na krosienkach tabliczkowych w Niemczech w XI w. Katalog wyposażono w około 60 haseł słownikowych. Stanowi on ważne źródło do historii średniowiecznego włókiennictwa w Europie Zachodniej.

I. Turnau